

Honorowi Obywatele

Tytuł **Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego** ustanowiony został Uchwałą Nr XII/114/95 Rady Miejskiej z dnia 31 maja 1995 roku. Tytuł ten nadaje Rada Miasta w formie uchwały obywatelom polskim i obcym w uznaniu wybitnych zasług dla Miasta lub Kraju. Aktualnie kwestię nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta reguluje Uchwała Nr XXVII/503/12 Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie ustanowienia tytułu Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego.

Władysław Hartman

Tytuł honorowego piotrkowianina Rada Miasta przyznała Władysławowi Hartmanowi 28 kwietnia 2004 r. w uznaniu wybitnych zasług dla Piotrkowa Trybunalskiego. Władysław Hartman urodził się 21 kwietnia 1929 r. Jest piotrkowianinem od urodzenia. Członek Towarzystwa Przyjaciół Miasta Piotrkowa Trybunalskiego od 1966 roku, w 1969 został wybrany wiceprezesem zarządu. Od 1972 roku przez okres jednego roku pełnił funkcję prezesa, a od 1973 do 1998 roku nieprzerwanie kierował jako prezes pracami Stowarzyszenia. Przez cztery kolejne kadencje w latach 1978-1994 był czynnym członkiem Rady Krajowej Regionalnych Towarzystw Kultury. W uznaniu jego zasług członkowie Towarzystwa przyznali mu tytuł Honorowego Prezesa TPMPT.

Działalność Towarzystwa w okresie prezesury Wł. Hartmana prowadzona była wielokierunkowo. Rozwinięta została działalność wydawnicza, która sięgnęła już 28 pozycji, w tym takich jak monografia „Dzieje Piotrkowa Trybunalskiego”, „Wspomnienie Komendanta Piotrkowskiego Obwodu AK”, „Urbanistyka Piotrkowa Trybunalskiego”. Towarzystwo było w tym okresie organizatorem i inicjatorem obchodów rocznicowych o zasięgu krajowym jak obchody 400-lecia Trybunału Koronnego, czy 500-lecie ukształtowania się Sejmu Polskiego. Zrealizowane zostały budowy pomników: Mikołaja Kopernika, Nieznanego Żołnierza, gen. Stefana Roweckiego-Grota, obelisków poświęconych pamięci sławnych piotrkowian, a także poległym w latach II wojny światowej. Podjęte zostały i prowadzone są do dziś prace nad ochroną zabytkowych pomników na starym cmentarzu zwanym „piotrkowskimi Powązkami”. Aby zdobyć pieniądze na te kosztowne remonty, towarzystwo od lat organizuje w okresie poprzedzającym Wszystkich Świętych doroczną kwestę, z której dochód przeznaczany jest na renowację zabytkowych nekropolii. Towarzystwo jest także od lat organizatorem lub współorganizatorem dorocznych konkursów kierowanych do młodzieży szkolnej.

Za działalność konspiracyjną i niepodległościową Władysław Hartman został odznaczony m.in. Krzyżami: Partyzanckim, Armii Krajowej, Konspiracyjnego Wojska Polskiego, Więźnia Politycznego i Kombatanckim Krzyżem Zasługi. Za działalność społeczną i zawodową otrzymał: Krzyż Kawalerski Polonia Restituta, Srebrny Krzyż Zasługi, Honorową Odznakę Zasłużonego Działacza Kultury i Złoty Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej. W 1979 roku otrzymał Statuetkę Złotej Wieży Trybunalskiej jako wyraz uznania całokształtu działalności społecznej Władysława Hartmana.

*****

Maria Śpiewak

Maria Śpiewak otrzymała honorowe obywatelstwo Piotrkowa Trybunalskiego 28 kwietnia 2004 r. za upowszechnianie idei patriotycznego wychowania piotrkowskiej młodzieży oraz za życie pełne poświęcenia dla bliskich. Maria Śpiewak jest piotrkowianką od urodzenia. Urodziła się w marcu 1925 r.

Jej dom rodzinny już w 1939 roku stał się miejscem podziemnej walki z okupantem. Maria Śpiewak wraz z siostrą Danutą były łączniczkami II Oddziału Inspektoratu Armii Krajowej w Piotrkowie Trybunalskim.

Podczas okupacji, narażając życie Maria Śpiewak uratowała dwie kobiety żydowskiego pochodzenia. Po zakończeniu wojny zaczęła studiować medycynę na Uniwersytecie Łódzkim. Nie było jej jednak dane tych studiów ukończyć, gdyż trafiła do więzienia. Głównym zarzutem stawianym Marii Śpiewak podczas rozprawy sądowej było przyjęcie w 1948 roku (od komendanta KEDYWU, szefa Okręgu w Łodzi) dwóch paczek, w których jak później okazało się były dokumenty dotyczące rozwiązania AK. Podczas procesu Marię Śpiewak uznano za winną i skazano na 2 lata więzienia. Podczas odbywania kary Śpiewakowa była poddawana coraz to bardziej wyszukany karom. Piekło skończyło się w 1952 roku, kiedy wyszła na wolność. Po tzw. odwilży w 1957 roku, Maria Śpiewak powróciła na studia. Ukończyła je w 1963 roku na wydziale medycyny.

Dziś jest jednym z bardziej znanych piotrkowskich lekarzy i członkinią Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. W latach 1994-2002 radna miasta Piotrkowa Trybunalskiego. W swojej działalności społecznej szczególną troską obejmowała piotrkowską młodzież, dbając o jej edukację historyczną.

*****

Ksiądz Tadeusz Pecolt

31 maja 1995 roku honorowym obywatelem Piotrkowa Trybunalskiego został [Ksiądz Tadeusz Pecolt](#). Jego praca kapłańska i działalność społeczna zawsze wiązała się z wielkim poświęceniem na rzecz Piotrkowa Trybunalskiego i jego mieszkańców. Przez ponad 50 lat był wychowawcą kilku pokoleń młodzieży piotrkowskiej. Stał się autorytetem moralnym dla wielu pokoleń wychowanków i przyjacielem ich rodzin. Ksiądz Tadeusz Pecolt urodził się 11 marca 1910 roku w Łodzi. Tam ukończył Wyższe Seminarium Duchowne na kierunku teologicznym. W okresie okupacji został aresztowany. Po ucieczce z łódzkiego gestapo ukrywał się na Podlasiu i w Starej Wsi, gdzie wraz z siostrami zakonnymi prowadził przyzakonną szkołę z internatem. Właśnie tam podjął decyzję o ratowaniu dzieci żydowskich.

Do Piotrkowa Trybunalskiego przybył w 1947 roku z Sulejowa, gdzie 2 lata pracował jako wikary. W Piotrkowie przez wiele lat był prefektem w Liceum Żeńskim i III Liceum Ogólnokształcącym. Był również kapelanem w piotrkowskich szpitalach.

W 1948 roku został Rektorem Kościoła Panien Dominikanek. Działał także w Maksymilian Kolbe-Werk - organizacji niosącej pomoc duchową i materialną byłym więźniom obozów koncentracyjnych.

Za swoją długoletnią pracę nauczycielską otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej oraz Złotą Wieżę Trybunalską (doroczną nagrodę dla najwybitniejszych piotrkowian).

W 1997 roku w sześćdziesiątą rocznicę święceń kapłańskich, dawny uczeń księdza Pecolta, a dzisiaj znany reżyser Grzegorz Królikiewicz zrobił film dokumentalny pt. „Bardziej niż siebie samego” i przy tej okazji opublikował, sponsorowane przez Urząd Miasta i osoby prywatne, unikatowe wydawnictwo pod tym samym tytułem. Dla przyjaciół i uczniów, sędziwego kapłana, który w plebiscycie na „Piotrkowianina XX wieku” został wybrany w skład „Złotej dziesiątki”, jest to bliskie sercu dzieło.

*****

Witold Janusz Rudowski

Urodził się 17 lipca 1918 roku w Piotrkowie Trybunalskim. Chirurg, transfuzjolog, specjalista w zakresie chirurgii ogólnej i onkologii oraz transfuzjologii. Studia rozpoczął na Wydziale Lekarskim tajnego Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1943-44 był lekarzem kierownictwa Armii Krajowej. Był m.in. dyrektorem i kierownikiem Kliniki Chirurgii Instytutu Hematologii w Warszawie oraz zastępcą sekretarza Wydziału Nauk Medycznych PAN. Przewodniczył także krajowemu zespołowi specjalistów w zakresie chorób krwi i transfuzjologii. Przewodniczył także Krajowej Radzie Naukowej przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej. W zakresie swoich specjalizacji współpracował z zagranicznymi stowarzyszeniami. Wielokrotnie nagradzany za wybitne osiągnięcia. Otrzymał m.in. Krzyż Komandorski Oficerski i Kawalerski Odrodzenia Polski, Krzyż Srebrny Orderu Virtuti Militari, Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami oraz Krzyż Walecznych. Dnia 9 marca 1983 roku Witold Janusz Rudowski przekazał aktem notarialnym na rzecz Piotrkowa Trybunalskiego swoją posiadłość tzw. Pałacyk Rudowskich, w którym mieści się obecnie Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia. Profesor Witold Rudowski został Honorowym Obywatelem Miasta Piotrkowa 31 maja 1995 roku.

*****

Dorota Piesik

Dorota Piesik została Honorową Obywatelką Miasta Piotrkowa Trybunalskiego 11 października 1995 roku. Rada Miasta przyznała jej ten tytuł w uznaniu heroicznej postawy mającej na celu uratowanie nienarodzonego dziecka. Lekarze stwierdzili u Doroty Piesik raka mózgu i zalecili przeprowadzenie aborcji w celu zwiększenia szans na uratowanie jej życia. Dorota Piesik nie zdecydowała się na aborcję i urodziła zdrowe dziecko. Mimo przeprowadzonych później operacji zmarła.

*****

Otto Weinmann

Otto Weinmann został Honorowym Obywatelem Miasta Piotrkowa Trybunalskiego 21 maja 1997 roku. Został doceniony przez piotrkowian za bezgraniczną pomoc bliźniemu. Głównym celem jego działalności jest głoszenie wśród młodzieży idei pokojowego i przyjacielskiego współistnienia. Godnym podkreślenia jest fakt organizowania i niesienia przez Otto Weinmana pomocy finansowej i rzeczowej potrzebującym m.in. dla Domu Małego Dziecka w Piotrkowie Trybunalskim.

*****

Papież Jan Paweł II

Papież [Jan Paweł II](#) został Honorowym Obywatelem Miasta Piotrkowa Trybunalskiego 13 października 1999 r. W tym samym czasie w Parku Miejskim im. Jana Pawła II stanął pomnik papieża. Honorowe Obywatelstwo Miasta Piotrkowa Trybunalskiego dla papieża jest efektem umiłowania Ojca Świętego przez piotrkowian. Panujący ponad ćwierć wieku na Stolicy Apostolskiej obecny zwierzchnik Kościoła katolickiego jest dla mieszkańców trybunalskiego grodu nie tylko papieżem przełomu tysiącleci, ale także wielkich nadziei i oczekiwań.

*****

Henryk Mąka

Piotrkowianin [Henryk Mąka](#) został Honorowym Obywatelem Miasta 24 listopada 1999 roku. Już jako 10-latek rozczytywał się w przedwojennych rocznikach "Morza", jako gimnazjalista rozpoczął współpracę z młodzieżowymi czasopismami, a później z gazetami. Te dwa elementy:

zainteresowania morskie i dziennikarskie wzajemnie się przeplatając, zdecydowały o całym jego życiu. Aktywnie działając w wodnym harcerstwie i ówczesnej Lidze Morskiej w rodzinnym Piotrkowie Trybunalskim, zaraz po maturze w liceum handlowym zdecydował się na studia dziennikarskie, które na Uniwersytecie Warszawskim ukończył w roku 1953. Mając do wyboru kilka miast zdecydował się rozpocząć pracę zawodową w Szczecinie. Najpierw jako publicysta i kierownik wieloosobowego działu informacyjnego "Głosu Szczecińskiego" a potem jako zastępca redaktora naczelnego "Tygodnika Morskiego", a wreszcie jako redaktor naczelny tygodnika "Siódmy Głos Tygodnia-Jantar". Po powrocie w roku 1973 do Warszawy pełnił funkcję sekretarza redakcji dziennika związkowego "Głos Pracy", a w ostatnich latach pracy zawodowej współredagował znany sobie od dziecięcych lat ilustrowany miesięcznik "Morze". Korzystając z ogromnego zasobu materiałów faktograficznych, doświadczeń dziennikarskich oraz poznanych w czasie licznych rejsów, na statkach biało-czerwonej bandery, problemów ludzi morza, a także poznanych już bliskich i dalekich krajów, zajął się też pisaniem książek, które były wznawiane i tłumaczone na języki obce. Dotychczas napisał ponad 50 książek.

*****

Ojciec Leoncjusz Mieczysław Cyronik

Ojciec Leoncjusz Mieczysław Cyronik został honorowym obywatelem naszego miasta 19 kwietnia 2000 roku.

Urodził się 4 stycznia 1918 w Łosiatynie na Wołyniu. Miał bardzo trudne dzieciństwo. Od 1984 roku oddawał się wyłącznie pracy w kościele. Był kapłanem AK i Rodziny Katyńskiej w Piotrkowie Trybunalskim. W 1981 roku za pracę w konspiracji otrzymał Honorową Odznakę Żołnierza AK Okręgu Łódź "Barka". W 1984 roku został kapłanem organizacji kombatanckich na terenie Piotrkowa Trybunalskiego, w tym także Rodziny Katyńskiej Ziemi Piotrkowskiej. W 1997r. za szczególne osiągnięcia w działalności na rzecz rozwoju województwa piotrkowskiego otrzymał od Wojewody Piotrkowskiego Medal "Andrzeja Frycza Modrzewskiego 1503-1572". Był wielokrotnie nagradzany. W 1997r. otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Alwerni, w 1998 roku - Dyplom Uznania za zasługi Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, w 2000 roku - tytuł Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego oraz Honorowego Członka Rodziny Katyńskiej Ziemi Piotrkowskiej, a w 2001 roku został uhonorowany Nagrodą im. Jana Pawła II przez Katolickie Stowarzyszenie CIVITAS CHRISTIANA; 1 lutego 2005 roku został zaliczony w poczet kombatanatów za obronę Lwowa w 1939 roku, tajne nauczanie 1939-1944 i ruch oporu AK 1945-1949. Od 1963 r. pełnił funkcję Gwardiana wspólnoty klasztornej OO. Bernardynów. Przeprowadził wówczas kapitalny remont dachów ceramicznych na piotrkowskim kościele Bernardynów i zabudowaniach klasztornych oraz osuszenie wszystkich zabudowań klasztornych. Przeprowadził również rekonstrukcję wnętrza kościoła.

*****

Ben Giladi

W uznaniu zasług piotrkowscy radni w dniu 15 listopada 2000 r. przyznali mu tytuł Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Wydał monumentalną księgę martyrologii Żydów piotrkowskich pt. „Piotrków Trybunalski” w języku żydowskim i hebrajskim liczącą 1300 stron. Księga ta jest unikatem historycznym. Mieszkając w Nowym Jorku pracował w społecznych organizacjach integrujących żydów piotrkowskich. Wydawał „New Biulletyn” dla nowej organizacji „Piotrków Trybunalski Relief Associatien”. W 1991 r. wydał książkę „A Tattle of on City Piotrkow Trybunalski”. W 1996 r. wydawał nową gazetę „The Voice of Piotrków Survvivors”. W latach 1993 - 1998 był współinicjatorem i współfundatorem tablic pamiątkowych upamiętniających martyrologię Żydów, renowacji grobów na cmentarzu żydowskim oraz pomnika przy ul. Wolborskiej. Zmarł

28.06.2012 roku.

*****

Bogusław Wołoszański

23 maja 2001 roku Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego przyznała tytuł Honorowego Obywatela Miasta [Bogusławowi Wołoszańskiemu](#), który odgrywa ogromną rolę w promowaniu współczesnej historii i polityki.

*****

Ojciec Edmund Lenz

W uznaniu wybitnych zasług Ojca Edmunda Lenza dla Piotrkowa Rada Miasta w dniu 29 października 2001 r. nadała Superiorowi Księżu Jezuitów tytuł Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego.

Ks. Edmund Lenz SJ, urodził się 24 grudnia 1943 roku w Iłownicy k. Kościerzyny. Maturę zdał w 1962 roku w II Liceum Ogólnokształcącym w Gdańsku Wrzeszczu. Następnie wstąpił do zakonu Jezuitów w Kaliszu. Święcenia kapłańskie przyjął 31 sierpnia 1971 roku. Studiował filozofię w Krakowie i teologię w Warszawie. W latach 1972-75 był katechetą w Piotrkowie, a następnie opiekunem nowicjatu w Kaliszu oraz kustoszem Sanktuarium w Świętej Lipce i proboszczem parafii św. Stanisława Kostki w Gdyni. Był także przełożonym Domu Zakonnego i proboszczem parafii Św. Krzyża w Gdańsku Wrzeszczu. W latach 1998-2002 ksiądz Edmund Lenz był przełożonym Domu Zakonnego i kustoszem Sanktuarium Matki Bożej Trybunalskiej w Piotrkowie Trybunalskim. To właśnie ten etap życia księdza został doceniony przez mieszkańców i rajców trybunalskiego grodu. Honorowe Obywatelstwo Piotrkowa Edmund Lenz otrzymał za rozpoczęcie i wykonanie dużej części procesu renowacji zabytkowego piotrkowskiego sanktuarium.

*****

Jerzy Kisson-Jaszczyński

24 kwietnia 2002 roku, w uznaniu wybitnych zasług dla Miasta w dziedzinie kultury, Rada Miasta w Piotrkowie Trybunalskim nadała [Jerzemu Kisson-Jaszczyńskiemu](#) tytuł Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego.

Jerzy Kisson-Jaszczyński – socjolog kultury, dziennikarz i publicysta. Współzałożyciel Towarzystwa Przyjaciół Piotrkowa i jego wieloletni prezes (1968-1991). Inspirator ogólnopolskiego konkursu literackiego „O Rubinową Hortensję” oraz dorocznej nagrody za dorobek kultury „Złotej Wieży Trybunalskiej”, przyznawanej w Piotrkowie Trybunalskim nieprzerwanie od 1971 r. Współzałożyciel, sekretarz i wieloletni wiceprezes Towarzystwa Przyjaciół Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, a także Piotrkowskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, członek zespołu redakcyjnego PTPN „Zbliżenia Piotrkowskie”.

Obok pracy dziennikarskiej, która łączyła się z szeroką popularyzacją historii, tradycji Piotrkowa i jego zasłużonych mieszkańców, zabiegami o ochronę śladów świetnej przeszłości, J. Kisson-Jaszczyński był inicjatorem i współorganizatorem wielu działań na polu kultury, które stały się częścią tego, co nosi nazwę dziedzictwa kulturalnego regionu. W dorobku społecznym Kissona-Jaszczyńskiego jest m.in. prowadzenie działalności merytorycznej Klubu Prasy Dziennikarzy, organizację i prowadzenie działalności Piotrkowskiego Klubu Literackiego im. Adama Mickiewicza, którego prezesem był przez wiele lat.

J. Kisson-Jaszczyński jest pomysłodawcą wielu konkursów, m.in. dorocznego konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży „Mój Piotrków”, konkursu dla wszystkich mieszkańców miasta „Cały Piotrków

w kwiatach". Uczestniczył także w organizacji międzyszkolnych konkursów „Piotrków - moje miasto”.

*****

Zdzisław Jastrzębiec Peszkowski

Zdzisław Jastrzębiec Peszkowski tytuł „Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego” nadała Rada Miasta Uchwałą Nr XXXIV/488/05 z 2 marca 2005 roku.

Zdzisław Jastrzębiec Peszkowski, podchorąży kawalerii z Kampanii Wrześniowej był więźniem Kozielska i Griazowska. Zagorzały orędownik pamięci pomordowanych w sowieckich łagrach. Wydał na ten temat wiele publikacji, wygłasza odczyty, bierze udział w pracach historyków i różnych towarzystw. Jest kapelanem Rodzin Katyńskich i Pomordowanych na Wschodzie, naczelnym kapelanem ZHP poza granicami kraju, prezesem Fundacji "Golgota Wschodu". Napisał i wydał drukiem ponad sto pozycji z zakresu teologii, historii Polski, literatury i filozofii, podręczniki do nauki języka polskiego i kultury, pedagogiki, modlitewniki, antologie, książki o Ojcu Świętym, pierwszą w USA biografię kardynała Stefana Wyszyńskiego, ściganą przez celników polskich. Został też wydawcą jego książek. W 1966 roku został prezesem Polish American Historical Association. W 1970 roku papież Paweł VI mianował go prałatem domowym. W 1973 roku Zdzisław Peszkowski wydał w Kanadzie drukiem „Milenijny akt oddania Polski w niewolę Maryi za wolność Kościoła w Polsce i na świecie" i ofiarował go kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu. Ks. prałat Zdzisław Peszkowski pełni też funkcję Naczelnego Kapelana ZHP poza granicami kraju. Ale najbardziej znany jest jako Kapelan Federacji Rodzin Katyńskich.

*****

Rafał Orlewski

Rafał Orlewski otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego 4 czerwca 2003 roku. Rafał Orlewski - polonista, poeta i wychowawca młodych miłośników poezji. Pomagał w rozwoju literackim i debiutach książkowych wielu młodym talentom. Przez wiele lat członek Związku Literatów Polskich. Sprawował warsztatową opiekę nad Klubem Literackim „Zakole” przy Wojewódzkim Domu Kultury w Piotrkowie Trybunalskim. Wielokrotny laureat Ogólnopolskiego Konkursu „Rubinowa Hortensja” oraz aktualny juror tego renomowanego konkursu. R. Orlewski wielokrotnie zdobywał pierwsze i czołowe pozycje w innych ogólnopolskich konkursach literackich. Jest założycielem Grupy Literackiej „POMOSTY”.

Rafał Orlewski jest laureatem XI edycji „Złotej Wieży Trybunalskiej” oraz zdobywcą innych prestiżowych nagród. Otrzymał m.in. statuetkę Artura od RSTK (Warszawa), medal A.F. Modrzewskiego, odznaczenia państwowe oraz odznakę Zasłużonego Działacza Kultury. O jego twórczości pisali wybitni krytycy, literaturoznawcy, pisarze i dziennikarze. Jego twórczość stała się tematem wielu prac dyplomowych i magisterskich, a jego noty bibliograficzne znalazły się w kilku słownikach i leksykonach.

Najbardziej znane utwory Rafała Orlewskiego ukazały się w tomiku „Krzesiwo”, „Igliwie”, „Zakole”, „Alfabet Kissona”, „Pejzaże nadziei”.

*****

Helmut Thienwiebel

Helmut Thienwiebel otrzymał honorowe obywatelstwo Piotrkowa Trybunalskiego 31 sierpnia 2005 r. za szczególną pracę na rzecz zbliżenia mieszkańców Esslingen i Piotrkowa Trybunalskiego oraz działania, które w sposób znaczący przyczyniły się do rozwoju współpracy miast partnerskich. W 1989 roku został członkiem powołanej w 1988 roku organizacji pozarządowej West-Ost Gessellschaft. Organizacja stawiała sobie za cel poszerzenie partnerstwa miasta Esslingen i

białoruskiego miasta Mołodeczko. W tejże organizacji pojawiła się w 1991 roku koncepcja poszerzenia partnerstwa na wschodzie Europy z miastem polskim. Wśród członków pierwszej delegacji, która odwiedziła Piotrków w 1992 roku znalazł się właśnie Helmut Thienwiebel. Od tego momentu datuje się jego niezwykła aktywność we współpracy nie tylko z władzami naszego miasta ale i z różnymi instytucjami i mieszkańcami. Współpraca nabiera szczególnego wymiaru gdy w Piotrkowie powstaje w 1995 roku, podobnie jak w Esslingen, stowarzyszenie – Towarzystwo Wschód – Zachód, którego cele działania są również podobne. Helmut Thienwiebel szczególnie aktywnie uczestniczy we wzajemnym poznawaniu kultur, tradycji, obyczajów a nade wszystko mieszkańców obu miast. Każdego roku zaprzyjaźnione rodziny obu miast odwiedzają się wzajemnie. Jego dom w Esslingen niejednokrotnie gości wielu Piotrkowian. Z dużym zaangażowaniem przełamuje wiele barier tkwiących w świadomości Niemców. Organizuje spotkania, dyskusje, wystawy dotyczące naszego miasta. Dzięki jego aktywności dochodzi do podpisania umów partnerskich pomiędzy ówczesnym Zespołem Szkół Ponadpodstawowych Nr 2 w Piotrkowie Trybunalskim i Realschule Oberesslingen. Organizuje również na terenie Esslingen akcje charytatywne na rzecz Piotrkowskiego Domu Dziecka. Corocznie organizuje przyjazd na Dni Piotrkowa delegacji West-Ost Gessellschaft z typową szwabską potrawą – pierogami, które rozdawane są mieszkańcom naszego miasta. W tym roku tzw. Maultascheengruppe gościła w Piotrkowie po raz dziewiąty. Zawsze grupie tej przewodzi właśnie Helmut Thienwiebel wraz z małżonką. Od 1999 roku jest przewodniczącym West-Ost Gessellschaft Esslingen a w roku bieżącym został wybrany na tę funkcję na trzecią z kolei kadencję.

*****

Jerzy Kukulski

Rada Miasta Uchwałą Nr XLI/721/05 z 5 października 2005 roku przyznała Panu Jerzemu Kukulskiemu tytuł „Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego”.

Profesor Akademii Świętokrzyskiej Jerzy Kukulski urodził się 8 stycznia 1936 roku w Krzemieniewicach w województwie piotrkowskim. Z piotrkowską uczelnią związany jest od 1982 r. Posiada tytuł naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie historii – historii Polski XIX i XX-wiecznej.

W latach 1994 – 1999 pełnił funkcję Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Piotrkowie Trybunalskim Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach. W tym okresie doprowadził do przekształcenia Wydziału Zamiejscowego WSP w Filię WSO w Piotrkowie Trybunalskim. Do 2005 r. był Prorektorem ds. Filii WSP a następnie Prorektorem ds. Filii Akademii Świętokrzyskiej. W okresie kierowania uczelnią piotrkowską przyczynił się do jej rozwoju poprzez rozbudowę bazy dydaktycznej i socjalnej, doprowadził do zwiększenia liczby wydziałów i poszerzenia kadry profesorskiej.

Jest autorem prac m. in.: „Sądy Gminne w Królestwie Polskim. Studium Społeczno-Historyczne” (1995) oraz redaktorem prac m. in.: „Zygmunt Zaręba (1885 – 1967)” (1997), „Z badań nad historią, oświatą i kulturą” (2001).

*****

Kazimierz Załęski

Tytuł honorowego piotrkowianina Rada Miasta przyznała Kazimierzowi Załęskiemu 29 sierpnia 2007 r. w uznaniu wybitnych zasług dla Piotrkowa Trybunalskiego.

Kazimierz Załęski urodził się 24 stycznia 1919 roku w Radomiu. W 1939 roku ukończył Wołyńską Szkołę Podchorążych Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. W czasie wybuchu wojny przebywał koło Wielunia. Z oddziałem, którego został dowódcą wycofywał się w kierunku Warszawy.

Po kapitulacji Warszawy nie wykonał rozkazu, nie złożył broni, nie poddał się do niewoli niemieckiej. Rozwiązał oddział i rozdał konie podwładnym, a broń zniszczył. Po kilku dniach w

cywilnym ubraniu wydostał się ze stolicy i wrócił do rodzinnego Radomia, gdzie następnie rozpoczął działalność konspiracyjną jako komendant dzielnicy Zamłynie. Przyjął pseudonim „Bończa”. Wiosną 1944 roku na skutek licznych aresztowań harcerzy z Szarych Szeregów wraz z pozostałymi partyzantami udał się w okolice Radomia, do lasu. W pobliżu wsi Łagodne koło Skarżyska - Kamiennej spotkał świetnie uzbrojony oddział partyzancki NSZ. Po przyłączeniu się do oddziału „Kamień” i konflikcie z jego dowódcą, przekonał część partyzantów do przejścia do Armii Krajowej. Po spotkaniu z dowódcami Okręgu Piotrkowskiego AK powstał Oddział Partyzancki „Bończa”, który podporządkował się całkowicie łódzkiemu Kedywowi. W 25 pp AK był dowódcą 2 kompanii i dowodził bitwą „Pod Diablą Górą”. Po wojnie wraz grupą młodych żołnierzy z pułku i dywersji osiadł w Jeleniej Górze. W trakcie represji i polowań na żołnierzy Armii Krajowej, ułatwiał niektórym żołnierzom przedostanie się przez zachodnią granicę. Po aresztowaniu został skazany na 5 lat więzienia. Zamieszkał w Kielcach. Pan Kazimierz Załęski jest autorem wspomnień drukowanych w czasopiśmie: „Kurier - Kultura i Rzeczywistość”. Odznaczony Orderem Virtuti Militari i innymi najwyższymi odznaczeniami wojskowymi.

*****

Stanisław Burza-Karliński

Tytuł honorowego piotrkowianina Rada Miasta przyznała Stanisławowi Burzy-Karlińskiemu 29 sierpnia 2007 r. w uznaniu wybitnych zasług dla Piotrkowa Trybunalskiego.

Stanisław Burza-Karliński urodził się 30 marca 1921 roku w Dąbrowie gm. Ręčno pow. Piotrków Trybunalski. Skończył szkołę podstawową w Ręcznie a następnie Wojskową Szkołę Zawodową w Śremie. W sierpniu 1939 roku dostał przydział do 52 pp w Złoczowie. Jako dowódca plutonu brał udział w obronie Lwowa, gdzie po rozbrojeniu polskich jednostek trafił do niewoli sowieckiej. Po ucieczce wrócił do rodzinnych stron, gdzie z powodzeniem rozpoczął działalność konspiracyjną w SZP, którą kontynuował w ZWZ - AK.

W sierpniu 1941 roku organizował na terenie Ziemi Piotrkowskiej tzw. "małą dywersję" Związku Odwetu. Posługiwał się pseudonimem "Kruk" i "Onufry". Ukończył konspiracyjnie szkołę oficerską. W latach 1941 - 1943 kształcił się w Centrum Szkolenia Instruktorów i Dowódców Dywersji Komendy Głównej AK.

Po ukończeniu trzeciego kursu w CWD w Warszawie, został mianowany kapitanem.

Działał w Kedywie, szkolił ludzi w zakresie dywersji bojowej, zajmował się ponadto: niszczeniem ewidencji, spisów kontyngentowych w urzędach gminnych, sabotażem, rozkręcaniem szyn kolejowych, zdobywaniem broni.

Od listopada 1943 roku "Zespół dywersyjny I" został przemianowany na II Oddział Partyzancki "Burza". Od tej pory pan Karliński używał pseudonimu "Burza". W październiku 1944 roku w bitwie pod Stefanowem wybitnie przyczynił się do zwycięstwa i został odznaczony krzyżem Virtuti Militari. Od kwietnia do sierpnia 1945 roku pełnił obowiązki dowódcy w Ruchu Samoobrony Armii Krajowej i Narodu. Później organizował Obszar Pomorski Win "Warta".

11 listopada 1946 roku w wyniku zdrady zostaje aresztowany i po kilku miesiącach śledztwa skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Poznaniu na dwukrotną karę śmierci. Za zasługi na polu walki i pomoc Armii Czerwonej wyrok zostaje zamieniony na 15 lat więzienia, z czego 10 lat spędza we Wronkach. Po ogłoszeniu amnestii opuszcza więzienie.

W 1957 roku podjął pracę w spółdzielczości "Samopomoc Chłopska", gdzie pracował do 1967 roku. Nadal prowadził aktywną działalność opozycyjną.

W 1980 roku skorzystał w zaproszenia kolegów kombatantów i wyjechał do Kanady. Czynn timer uczestniczył w pracy społeczno-politycznej i niepodległościowej w Stowarzyszeniu Polskich Kombatantów oraz w Kongresie Polonii Kanadyjskiej.

W 1990 roku powrócił do kraju, gdzie kontynuował działalność niepodległościową.

Autor książki biograficznej pt. "W burzy dziejowej".

Pan Stanisław Burza-Karliński został odznaczony Krzyżem Walecznych, Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Armii Krajowej a także wieloma najwyższymi odznaczeniami wojskowymi.

*****

Aleksander Arkuszyński

Rada Miasta Uchwałą Nr IX/146/07 z 30 maja 2007r. przyznała Panu Aleksandrowi Arkuszyńskiemu tytuł „Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego”.

[Aleksander Arkuszyński](#) urodził się 27 lutego 1918 roku w Dąbrowie nad Czarną w Opoczyńskim. W 1938 r. został powołany do wojska - do Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy przy 18 p.p. w Skierniewicach. W wojnie obronnej 1939 r. walczył jako podchorąży dowódca drużyny, w październiku 1939 roku dostał się do niewoli niemieckiej skąd udało mu się zbiec. Aleksander Arkuszyński jest autorem książek: „Przeciw dwóm wrogom”, „Sąd nad żołnierzami AK z kulą w głowie” oraz współautor książki „Dzieje 25 Pułku Armii Krajowej”. Uhonorowany wieloma odznaczeniami bojowymi: Krzyżem Walecznych, Orderem Virtuti Militari i innymi ważnymi odznaczeniami wojskowymi.

Zmarł 1 kwietnia 2016 roku w Ksawerowie.

*****

Ks. Dziekan Stanisław Socha

Tytuł Honorowego Obywatela Piotrkowa Trybunalskiego Rada Miasta przyznała Ks.Diekanowi Stanisławowi Socha 19 września 2007 r. w uznaniu wybitnych zasług dla Piotrkowa Trybunalskiego. Ksiądz Dziekan Stanisław Socha urodził się 26.11.1931r. w Jasieniu I koło Tomaszowa Mazowieckiego. Ukończył Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi i został wyświęcony na kapłana 30 czerwca 1957r. W sierpniu 1975r. objął parafię św.Mikołaja w Wolborzu i w krótkim czasie został mianowany Dziekanem Dekanatu Piotrków-Wschód. Troską otoczył duszpasterstwo młodzieży (nauki dla narzeczonych z Piotrkowa Trybunalskiego i okolic przy Kościele OO.Bernardynów oraz coroczne rekolekcje dla młodzieży maturalnej na Wielki Post). Na początku września 1990 roku został mianowany proboszczem parafii św.Jakuba Ap. - Fara w Piotrkowie Trybunalskim. W połowie grudnia 2007 roku został mianowany Dziekanem Dekanatu Piotrkowskiego, który obejmuje siedem parafii i trzy kościoły rektorskie. Ksiądz Dziekan miał duży wkład w organizowaniu i przeprowadzeniu wraz z Radą Miasta i Prezydentem Michałem Rżankiem Uroczystości 500-lecia Parlamentaryzmu Polskiego w końcu stycznia 1993 roku. Pod koniec lat 90-tych za zgodą Kurii Arcybiskupiej współdziałał z Radą Miasta w ustawieniu dużego krzyża metalowego i Pomnika Jana Pawła II w centrum Piotrkowa Trybunalskiego. 8 lipca 2007 roku obchodził 50-lecie kapłaństwa.

*****

Ojciec Gracjan Kubica

Tytuł Honorowego Obywatela Piotrkowa Trybunalskiego Rada Miasta przyznała Ojcu Gracjanowi Kubicy 28 kwietnia 2008 roku.

O. Gracjan Kubica jest Gwardianem Klasztoru OO.Bernardynów w Piotrkowie Trybunalskim od czerwca 2000 r. Jako duszpasterz był i jest wielkim wychowawcą dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin o niskim statusie materialnym, często także patologicznych. We współpracy z władzami miasta w uroczystość Świętego Antoniego (13 czerwca) organizował pikniki rodzinne. Jest laureatem piotrkowskich nagród: Piotra, Wieży, Jana Pawła II.

Nadanie Ojcu Gracjanowi Kubicy tytułu Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego będzie podziękowaniem za Jego działalność godną najwyższego uznania.

*****

Ojciec Andrzej Lemiesz S.I.

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego w uznaniu wybitnych zasług dla miasta nadał Ojcu Andrzejowi Lemieszowi S.I. w dniu 28 kwietnia 2008 roku tytuł Honorowego Obywatela Piotrkowa Trybunalskiego.

O. Andrzej Lemiesz przebywa w Piotrkowie Trybunalskim od 2000 roku. W tym stosunkowo krótkim czasie zrobił bardzo wiele dla miasta Piotrkowa Trybunalskiego tak w sprawach duchowych jak i w sprawach materialnych. Trudno jest wymienić wszystkie osiągnięcia Ojca Andrzeja Lemiesza, bo jest ich w jego działalności bardzo wiele. Nadanie Ojcu Andrzejowi tytułu Honorowego Obywatela Piotrkowa Trybunalskiego jest uhonorowaniem jego działalności, godnej najwyższego uznania.

*****

Elżbieta Drexler-Wierzbowska

Tytuł Honorowego Obywatela Piotrkowa Trybunalskiego Rada Miasta przyznała Elżbiecie Drexler-Wierzbowskiej Uchwałą Nr LIV/894/10 z 25 sierpnia 2010 roku.

Elżbieta Drexler-Wierzbowska jest obywatelką polską, ur. 2.01.1947 r., córką Stefana i Henryki Wierzbowskich, która do czasu ukończenia studiów mieszkała w Polsce. Dzięki kontaktom studentów Politechniki Warszawskiej i młodzieży niemieckiej, poznała swego przyszłego męża. Mieszka w Esslingen n. Neckarem. Od początku swego pobytu w Niemczech nie traci kontaktu z organizacjami studenckimi z Polski, organizując różne wspólne polsko-niemieckie przedsięwzięcia. Jednocześnie skupia wokół siebie Polaków mieszkających w Esslingen. Szczególnie intensywnie działa w Towarzystwie Zachód-Wschód, gdzie wspólnie z nieżyjącym Otto Weinmanem (Honorowym Obywatelom Miasta Piotrkowa Trybunalskiego) i innymi osobami postanawia zainicjować ścisłą współpracę między rodzinami, młodzieżą niemiecką, polską i białoruską w celu przezwyciężenia uprzedzeń wynikających z tragicznych skutków wojny. Ich działania przyczyniają się do podpisania partnerstwa między Mołodecznem a Esslingen a kilka lat później również Piotrkowa Trybunalskiego i Mołodeczna. W 1991 roku dzięki inicjatywie Pani Elżbiety Drexler-Wierzbowskiej przyjeżdża do Piotrkowa delegacja samorządu Esslingen. Oficjalnie pani Elżbieta Drexler występuje jako tłumacz, jednak jest spiritus movens nawiązania kontaktów partnerskich między Piotrkowem Trybunalskim a Esslingen. Porozumienie o partnerstwie miast zostaje podpisane w roku 1992. Pani Drexler jest również jedną z inicjatorek powołania w Piotrkowie Trybunalskim Towarzystwa Wschód-Zachód. Powstało ono we wrześniu 1994 roku. Zadania Towarzystwa określone w Statucie, mają na celu przełamywanie barier historycznych i świadomościowych istniejących wciąż między narodem polskim i niemieckim, przełamywanie negatywnego stereotypu Polski i Polaka jaki funkcjonuje w Niemczech. Od tego czasu datują się niezliczone kontakty polityków, przedsiębiorców, sportowców i młodzieży z różnych szkół naszego miasta. Nawiązano szereg więzi pomiędzy rodzinami. W większości tych kontaktów pojawia się osoba pani Elżbiety Drexler, nie tylko w roli tłumacza, ale również jako tej, która czuwa nad organizacją i jest zawsze do dyspozycji. To właśnie ona w zaprzyjaźnionych rodzinach niemieckich rozmawia o polskiej gościnności, naszych tradycjach, zwyczajach i o naszych regionalnych potrawach. Bezinteresownie i społecznie uczy języka polskiego Niemców – tworząc z członków WOG Sekcję Polską. Dzięki pani Elżbiecie Drexler, Piotrków Trybunalski jest miastem rozpoznawalnym nie tylko w Esslingen ale w całym landzie Badenii-Wirtembergii. To ona jest naszym ambasadorem promując nasze miasto i jego historię. Jest współorganizatorem Dni Polskich i Koncertów

Chopinowskich w Esslingen oraz szeregu imprez, których głównym celem jest propagowanie Polski i języka polskiego. Pani Elżbieta Drexler jest znana piotrkowianom z licznych kontaktów różnych organizacji, szkół i rodzin. Jej działalność nigdy nie cechowała się żadną barwą polityczną. W maju 2008 r., z okazji 40 rocznicy nawiązania pierwszych kontaktów przez Otto Weinmanna – organizacji niemieckiej z Polską, pani Elżbieta Drexler-Wierzbowska zorganizowała dla 40 osobowej grupy WOG z Esslingen dwutygodniową podróż do naszego kraju, której uwieńczeniem był uroczysty wieczór właśnie w Piotrkowie Trybunalskim.

W dniu 6 maja 2010 r. Zarząd Towarzystwa Wschód-Zachód przedstawił członkom Towarzystwa propozycję złożenia wniosku do Rady Miasta o nadanie dla Pani Elżbiety Drexler-Wierzbowskiej tytułu Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Na zebraniu ogólnym Towarzystwa 11 maja 2010 r. propozycja uzyskała pełną aprobatę członków, którzy potwierdzili to podjętą uchwałą. Składając za pośrednictwem Prezydenta Miasta wniosek o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, pragną aby Wysoka Rada doceniła wieloletni wkład i szczególnie zaangażowanie pani Elżbiety Drexler-Wierzbowskiej w budowaniu więzi między mieszkańcami naszych miast, a tym samym tworzenia wspólnoty europejskiej. Kapituła tytułu Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego na swym posiedzeniu w dniu 9 sierpnia 2010 r., jednogłośnie 5 głosami za, bez głosów przeciw i wstrzymujących postanowiła pozytywnie zaopiniować kandydaturę Pani Elżbiety Drexler-Wierzbowskiej.

*****

Ksiądz Remigiusz Wysocki urodził się 20 września 1936 r. we wsi Borki nad Świdrem, woj. siedleckie. Po ukończeniu szkoły podstawowej rozpoczął naukę w szkole średniej – Liceum Ogólnokształcącym nr 1 w Gdańsku. Po dwóch latach uczęszczania do w/w LO został usunięty przez dyrekcję szkoły, ponieważ należał do Małego Seminarium Jezuickiego. Przeniósł się do liceum we Wrzeszczu, w którym ukończył szkołę średnią. W latach 1952-1054 odbył nowicjat jezuicki w Kaliszu. W roku 1956 przebywał w Poznaniu, gdzie był świadkiem wypadków, jakie miały miejsce w tym pamiętnym roku. W latach 1956-1958 studiował filozofię w Kolegium Jezuickim w Krakowie. Studia teologiczne odbył w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. 5 sierpnia 1962 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Do 1979 r. przebywał w Warszawie pracując z młodzieżą szkolną i akademicką.

Od września 1979 r. rozpoczął pracę w Piotrkowie Trybunalskim, w Kościele O.O. Jezuitów. Pobyt w naszym historycznym mieście naznaczony był wydarzeniami związanymi z wielkimi przemianami społecznymi i politycznymi oraz rodzącą się „Solidarnością”.

Po wprowadzeniu stanu wojennego był opiekunem Duszpasterstwa Ludzi Pracy. Każdego trzynastego dnia miesiąca odprawiał msze święte za Ojczyznę wspólnie z zaproszonymi kapłanami, m.in. księdzem S. Małkowskim, księdzem J. Umińskim, księdzem H.Czumą i Ojcem S.Miecznikowskim. Po mszy udostępniał pomieszczenia w podziemiach kościoła na spotkania dyskusyjne i szkoleniowe prowadzone przez działaczy NSZZ „Solidarność” szczebla krajowego. Swą postawą i zaangażowaniem przyczyniał się do masowego udziału wiernych w nabożeństwach.

W okresie stanu wojennego występował w obronie ludzi aresztowanych i internowanych, ludzi niewinnie skrzywdzonych i skazanych przez sądy.

W latach 1990-1997 pracował w parafiach łódzkich. W grudniu 1997 r. powrócił do Piotrkowa Trybunalskiego i objął parafię Św. Alberta. Był organizatorem budowy kościoła i pomieszczeń parafialnych.

Ksiądz Remigiusz Wysocki przez całe życie prowadził działalność charytatywną dla dzieci biednych z rodzin wielodzietnych i patologicznych. Dzięki niemu dzieci z tych rodzin powyrastały na wartościowych obywateli.

Ksiądz Remigiusz umiłował Piotrków Trybunalski. Nawet w okresie kiedy pracował w Łodzi, każdy

wolny czas spędzał w Piotrkowie Trybunalskim. Brał udział we wszystkich pielgrzymkach mieszkańców naszego miasta na Jasną Górę.

Będąc proboszczem parafii Świętego Alberta nie tylko wzorowo wypełnia obowiązki duszpasterskie, lecz bierze aktywny udział w życiu mieszkańców osiedla Wierzeje. Wspiera działalność Rady Osiedla "Wierzeje", udziela w parafii pomieszczeń na działalność samorządową, wybory samorządowe i parlamentarne, dba o warunki życia mieszkańców. Ksiądz Remigiusz zawsze troszczy się o najmłodsze pokolenie i jego przyszłość, dlatego z Jego inicjatywy powstał plac zabaw dla dzieci, początkowo na gruncie stanowiącym własność parafii, a następnie na gruncie tuż przy kościele.

Za współpracę z piotrkowskim Związkiem, został odznaczony, decyzją Krajowego Zjazdu NSZZ „Solidarność” medalem Zasłużony dla NSZZ „Solidarność”.

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego nadała Księdzu Kanonikowi Remigiuszowi Wysockiemu tytuł Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego Uchwałą Nr LV/911/10 z dnia 29 września 2010 roku.

*****

Krystyna Stankiewicz

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego Uchwałą Nr XXXVIII/708/13 z dnia 27 listopada 2013 roku nadała tytuł Honorowego Obywatela Miasta.

Pani Krystyna Stankiewicz urodziła się 04 maja 1926 roku w Piotrkowie Trybunalskim, z domu Górecka. Wdowa po byłym żołnierzu AK Marianie Stankiewiczzu ps. „Kmicic”.

Pani Stankiewicz wstąpiła do Armii Krajowej w 1943 roku, gdzie uczestniczyła w działaniach grupy sabotażowo-dywerysyjnej na kolei PKP. Zajmowała się także kolportażem prasy podziemnej oraz przechowywała w swoim mieszkaniu broń, amunicję, prasę, lekarstwa oraz pieniądze dla oddziału partyzanckiego „Sama”, stacjonującego w rejonie Główna.

Wielokrotnie narażała się przewożąc do Warszawy leki, środki opatrunkowe, broń i amunicję. Uczestniczyła także w czynnościach sabotażowo-dywerysyjnych, takich jak uszkodzanie linii kolejowych

i telefonicznych, działaniach na szkodę nieprzyjaciela (podpalanie transportów kolejowych, magazynów

i baraków zajętych przez żołnierzy okupanta).

Pani Krystyna Sienkiewicz z dużym zaangażowaniem i honorem pełniła żołnierską powinność, a jako potwierdzenie zasług dla Ojczyzny została wyróżniona szeregiem tytułów i odznaczeń:

1. Medal Wojska Obrony Narodowej - 1948 r. Londyn
2. Krzyż Armii Krajowej - 1966 r.
3. Odznaczenie Gen. Tadeusza Komorowskiego - 1989 r.
4. Krzyż Armii Krajowej - 1995 r.
5. Odznaka Weterana Walki o Niepodległość - 1995 r.
6. Srebrny Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej - 1996 r.
7. Medal 20-lecia Województwa - 1996 r.
8. Krzyż Partyzancki - 1998 r.
9. Odznaka - Akcja „Burza”
10. Medal Andrzeja Frycza Modrzewskiego - 1997 r.
11. Dyplom Uznania za Zasługi dla Światowego Związku żołnierzy Armii Krajowej w Warszawie - 1998 r.
12. Tytuł Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny - 1999 r.

W styczniu 2001 r. została mianowana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na stopień podporucznika Wojska Polskiego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a w styczniu 2004 r. na stopień porucznika.

*****

Halina Kępińska-Bazylewicz

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego 31 sierpnia 2011 roku przyznała tytuł Honorowego Obywatela Miasta Uchwałą Nr XI/226/11. Mjr dr n. med. Halina Kępińska-Bazylewicz urodziła się 2 stycznia 1923 roku w Grudziądzu. Ojciec Lucjan Kępiński był zawodowym oficerem, pułkownikiem Wojska Polskiego. Matka Maria

z Jastrzębiec-Białostockich była znakomitą pianistką. Halina Kępińska we wrześniu 1939 r. była harcerką działającą w Lidze Obrony Przeciwlotniczej w Skierniewicach. W połowie miesiąca zgłosiła się jako ochotniczka do pracy przy polskich jeńcach w szpitalu jenieckim w Skierniewicach. Na początku

1940 roku, w obawie przed aresztowaniem, rodzina przeniosła się do Piotrkowa Trybunalskiego. Tutaj Halina Kępińska uczęszczała na tajne komplety, gdzie nawiązała kontakty z patriotyczną młodzieżą. Już w lutym 1941 r. została zaprzysiężona w Związku Walki Zbrojnej i przybrała pseudonim „Kora”. Początkowo zajmowała się kolportażem podziemnej prasy i nasłuchem radiowym. Odbyła przeszkolenie sanitarne i łączności. W lutym 1943 r. dostała przydział do Komendy Dywersji jako łączniczka. Od tego czasu przewoziła do oddziałów partyzanckich rozkazy, broń, prasę konspiracyjną oraz pilotowała ochotników na partyzantów. Udając folksdojczkę w lutym 1944 r. przeprowadziła brawurowe, samodzielne rozpoznanie strażnicy SS w Bujnach k. Piotrkowa Trybunalskiego. Dzięki temu kilka dni później połączone oddziały partyzanckie „Burza” i „Grom” przeprowadziły udaną akcję zdobycia dużej ilości broni i wyposażenia wojskowego. Oprócz częstych wyjazdów do wszystkich oddziałów partyzanckich AK w regionie piotrkowskim, Halina Kępińska pełniła funkcje sanitariuszki. Dzięki jej poświęceniu i odwadze uratowany został m. in. pchor. „Sam” Ryszard Ziółkowski, który ciężko ranny,

w stanie agonalnym dowieziony został przez nią do szpitala w Piotrkowie. W maju 1944 r. Halina Kępińska aresztowana została przez gestapo i przewieziona do więzienia w Radomiu. Mimo tortur nie poddała się, nikogo nie wydała. W końcu lipca została wykupiona z rąk gestapo. Na ochotnika przydzielona została do 25 pp AK. Została sanitariuszką i łączniczką w kompanii por. „Bończy” Kazimierza Załęskiego, gdzie już żołnierzem był jej brat pchor. „Kurzawa”. W lipcu 1944 r. odznaczona została Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami, a w listopadzie Krzyżem Walecznych. W Armii Krajowej była do stycznia 1945 roku. Już w lutym 1945 r. została po raz pierwszy aresztowana przez UB.

W rodzinnym domu przy ul. Słowackiego kilkakrotnie przeprowadzano rewizje. Jesienią 1945 r. rozpoczęła studia medyczne w Łodzi. Tutaj odnaleźli ją funkcjonariusze UB. Kilkakrotnie przeprowadzono rewizje w wynajmowanym przez nią pokoju. Dostała nakaz regularnego meldowania się w siedzibie UB i nieopuszczania miasta bez specjalnej zgody. W 1958 roku Halina Kępińska-Bazylewicz wraz z mężem lekarzem Tadeuszem Bazylewiczem przeniosła się do Piotrkowa Trybunalskiego. Tutaj wkrótce odnowiła kontakty z przyjaciółmi z Armii Krajowej. Przystąpiła do ZBOWI-u, którego przewodniczący m był Jej były dowódca, cichociemny mjr Adam Trybus ps. „Gaj”. Aktywnie uczestniczyła w działalności środowiska byłych żołnierzy 25 pp AK. Wybrana została przewodniczącą Komisji Historycznej i z całą energią zabrała się do zbierania informacji i wspomnień o Armii Krajowej oraz do popularyzowania wiedzy patriotycznej w szkołach. W latach 60-tych brała udział w sympozjach naukowych w Łodzi, Krakowie i Warszawie poświęconych walkom Armii Krajowej. Na przełomie lat 60-tych i 70-tych współpracowała z „Przeglądem Lekarskim”, gdzie publikowała artykuły nt. konspiracyjnej służby zdrowia AK w regionie piotrkowskim oraz Polskiego Czerwonego Krzyża. W dwóch edycjach ogólnopolskiego konkursu pod hasłem „Lekarze na frontach II wojny światowej” ogłoszonego przez czasopismo „Służba Zdrowia”, zdobyła I i II nagrodę. W 1981 r. była współzałożycielem Komitetu Organizacyjnego NSZZ „Solidarność” na terenie Szpitala Wojewódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim.

W czasie stanu wojennego kilkakrotnie była przesłuchiwana przez SB. W 1983 r. Halina Kępińska-Bazylewicz przeszła na emeryturę. W kolejnych latach spisała swoje wspomnienia z okresu okupacji. Od 1990 roku jest członkiem Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Jednocześnie wybrana została przewodniczącą Komisji Historycznej przy Zarządzie Okręgu. Sprawując tę funkcję doprowadziła do wydawania „Zeszytów Historycznych Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Piotrkowie Trybunalskim”. W latach 1993-2001 przygotowała do druku 25 numerów tego periodyku.

*****

Henryk Maciołek

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego 27 czerwca 2014 roku przyznała tytuł Honorowego Obywatela Miasta Uchwałą Nr XLV/810/14.

Pan Henryk Maciołek urodził się 25 października 1930 roku w Biskupiej Woli, w rodzinie rolniczej. Dyplom lekarza weterynarii uzyskał w 1958 roku na Wydziale Weterynarii Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, natomiast w 1971 roku uzyskał doktorat z zakresu anestezjologii. Doświadczenie zawodowe zdobywał w Powiatowym Zakładzie Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim na stanowisku epizootologa oraz w Powiatowej Lecznicy dla Zwierząt jako lekarz ds.praktyk. W latach 1966-75 zorganizował Powiatowe Laboratorium Diagnostyczne w Piotrkowie Trybunalskim. W czasie pracy zawodowej zajmował się szeroko pojętą problematyką kliniczną i epizootologiczną, a także higieną środków spożywczych oraz oceną leków weterynaryjnych.

Na podstawie ogólnej oceny dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy habilitacyjnej pod tytułem: „Stan zdrowia oraz wskaźniki biochemiczne, hematologiczne, morfologiczne i histologiczne świń utrzymywanych w różnych systemach chowu” dnia 11 kwietnia 1996 roku uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk weterynaryjnych nadany uchwałą Rady Naukowej Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach.

W 1975 roku objął stanowisko Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii a od 1994r.pełnił funkcję Dyrektora Departamentu Weterynarii w Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Pan Henryk Maciołek za swoją działalność został wyróżniony szeregiem tytułów i odznaczeń: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Orderem Sztandaru Pracy II klasy, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Edukacji Narodowej – dwukrotnie, Medalem Wincentego Witosa, Złotą Gwiazdą Francji, Medalem Izraela, Złotą odznaką Janka Krasickiego – dwukrotnie, Złotą odznaką PTNWet., Złotą odznaką ZLiTWet., Medalem za zasługi dla Województwa Łódzkiego, Medalem za zasługi dla Województwa Piotrkowskiego, Medalem za zasługi dla Powiatu Piotrkowskiego, Medalem za zasługi dla Piotrkowa Trybunalskiego, Medalem Wojewody Krosnieńskiego, Złotą Odznaką za Wzorową Pracę Weterynaryjną, Pamiątkowym Medalem Senatu RP 1994 roku, Honorową Odznaką „Laus Medico Veterinaria”, Medalem Pamiątkowy w setną Rocznicę Polskiej Weterynarii „Pro bono hominum animalizm”.

Na przestrzeni lat 1960 - 2013 opublikował w różnych czasopismach naukowych, popularno-naukowych i popularnych ponad 500 prac klinicznych naukowych i popularnych, w tym 28 publikacji zwartych. Przez kilka kadencji był radnym Wojewódzkiej Rady Narodowej w Piotrkowie Trybunalskim oraz pełnił funkcje członka prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. W latach 1972 - 1976 pełnił funkcje posła, a w latach 1993-1997 senatora Rzeczypospolitej Polskiej.

Od 01 października 1997 roku do 2007 r. pracował w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach (obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego) filia w Piotrkowie Trybunalskim na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Był aktywnym inicjatorem i organizatorem specjalności: ekonomika agrobiznesu z informatyką stosowaną, agrobiznes, marketing i zarządzanie w gospodarce żywnościowej, ekologia i ochrona środowiska, do których przygotował programy nauczania.

*****

Ojciec Ambroży, Mieczysław Piotr Wójcik

Tytuł Honorowego Obywatela Piotrkowa Trybunalskiego przyznany został Uchwałą Nr XXVIII/385/16 z dnia 30 listopada 2016 r.

Ojciec Ambroży Mieczysław Piotr Wójcik urodził się 10 grudnia 1950 roku. Z Piotrkowem Trybunalskim związany jest od 28 lat jako kapłan, nauczyciel i ojciec duchowny.

O.Ambroży, Mieczysław Piotr Wójcik to znakomity katecheta dzieci, młodzieży i osób dorosłych w Klasztorze O.Bernardynów oraz w wielu szkołach na terenie Piotrkowa Trybunalskiego. Jego kontakt z młodym pokoleniem Piotrkowian oraz z ludźmi zagubionymi, zawsze był oczekiwany i akceptowany.

W 2004 r. Kurator Oświaty i Wychowania w Łodzi nadał o.Ambrożemu tytuł: Nauczyciel Dyplomowany - Katecheta.

Jako kapelan Ojciec Ambroży przez 10 lat był duszpasterzem i przyjacielem osadzonych w Areszcie Śledczym. Od 1999 r. pełni funkcję kapelana Koła Katolickiego Stowarzyszenia Kolejarzy Polskich przy Kościele pod wezwaniem Znalezienia Krzyża Świętego w Piotrkowie Trybunalskim.

Dzięki pracy i zaangażowaniu Ojca Ambrożego piotrkowianie mają możliwość obejrzenia pięknej, żywej Szopki w okresie Świąt Bożego Narodzenia oraz Grobu Pańskiego w okresie przed Wielkanocą. To piotrkowscy kolejarze są twórcami tych symboli życia i męki Chrystusa, dla których o.Ambroży jest duszpasterzem i duchowym przewodnikiem.

Ojciec Ambroży za swoją działalność został wyróżniony:

- 1.Srebrnym medalem za zasługi dla Piotrkowa Trybunalskiego - 2014 r.
- 2.Srebrnym Krzyżem Archidiecezji Łódzkiej za zasługi dla Kościoła Łódzkiego - 2015 r.
- 3.Złotym medalem za zasługi dla Piotrkowa Trybunalskiego i 30 lat kapłaństwa - 2015 r.
- 4.nagrodą Jubileuszową za 30 lat pracy katechetycznej z okazji Dnia Edukacji Narodowej - 2015 r.

*****

Stanisław Marcin Gąsior

Stanisław Marcin Gąsior urodził się na kielecczyźnie w 1942 r. Po ukończeniu Technikum Geologicznego w Kielcach rozpoczął studia archeologiczne na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego. Po studiach podjął pracę w Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim. Przez szereg lat prowadził badania archeologiczne w środkowym dorzeczu Pilicy. W 1975 r. został dyrektorem Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim. Funkcje tę pełnił do 2008 r. Przez cały ten czas placówka prowadziła działalność wystawienniczą i wydawniczą, a także kulturalno-oświatową oraz współpracę ze szkołami z Piotrkowa i regionu. W tym czasie Muzeum współpracowało także z Archiwum Państwowym w Piotrkowie Trybunalskim, piotrkowskimi uczelniami: Filią Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Wyższą Szkołą Handlową im. Stefana Batorego, muzeami w całej Polsce oraz licznymi stowarzyszeniami z terenu miasta i regionu.

S. M. Gąsior łączył pracę zawodową z działalnością społeczną. W latach 1990-1994 był radnym Rady Miasta Piotrkowa. Zadania te wykonywał honorowo, zrzekając się diet za udział w pracach Rady. Przez dwie kadencje od 1994 r. był członkiem Rady Krajowej Regionalnych Towarzystw Kultury. Był członkiem zarządu Oddziału Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Piotrkowskiego Towarzystwa Muzycznego, Piotrkowskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Stowarzyszenia Związków Muzeów Polskich. Przez trzy kadencje jako wiceprezes Towarzystwa Przyjaciół Piotrkowa Trybunalskiego prowadził działalność wydawniczą w ramach Biblioteki Piotrkowskiej. Współorganizował kolejne edycje konkursu „Złota Wieża Trybunalska”. Wspierał działania piotrkowskiego Stowarzyszenia Rodzina Katyńska, Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Piotrkowskiego Towarzystwa Fotograficznego Fcztery. Utrzymywał kontakty z Oddziałem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Piotrkowie Trybunalskim, przez co kontynuował dzieło pierwszych piotrkowskich krajoznawców i twórców piotrkowskiego Muzeum skupionych wokół Michała Rawity Witanowskiego.

Współorganizował obchody, sesje naukowe i wystawy okolicznościowe m.in. z okazji 400-lecia Trybunału Koronnego i 500-lecia Parlamentaryzmu Polskiego. Wydarzenia te organizowane były we

współpracy z Kancelariami Sejmu i Senatu RP, Uniwersytetem Warszawskim i Archiwum Głównym Akt Dawnych. Ogólnopolski zasięg tych wydarzeń stał się dogodnym elementem promującym Piotrków. S.M. Gąsior był autorem licznych scenariuszy wystaw czasowych prezentowanych nie tylko w piotrkowskim Muzeum. Warto przypomnieć chociażby obchody 200-lecia Konstytucji 3 Maja, rocznicę Insurekcji Kościuszkowskiej, wystawy z okazji rocznicy odzyskania niepodległości, wybuchu II wojny światowej, a także wystawy ukazujące wielokulturowość Piotrkowa i najcenniejsze zabytki sakralne miasta i regionu. Przez wiele lat dyrektor Gąsior przewodniczył miejskim obchodom świąt narodowych. Był członkiem komitetu redakcyjnego periodyku naukowego „Badania nad dziejami regionu piotrkowskiego”. Przez wiele lat przewodniczył komisjom zakupu muzealiów, zwracając uwagę na drugorzędne cechy przedmiotów i detale stanowiące o rzeczywistej wartości eksponatów. W okresie sprawowania funkcji dyrektora przez S.M. Gąsiora, ilość zbiorów muzealnych wzrosła ponad dwukrotnie. Wszystkie wymienione działania służyły podkreśleniu roli oraz znaczenia Piotrkowa i piotrkowian w dziejach Rzeczypospolitej.

Po przejściu na emeryturę S. M. Gąsior nadal aktywnie uczestniczył w pracach Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Aktywnie wspierał działania Towarzystwa Przyjaciół Piotrkowa Trybunalskiego i życie miasta pełniąc m.in. funkcję członka rady redakcyjnej i redaktora serii wydawniczej „Piotrków 800”. Z bogatej wiedzy historycznej wynikającej z wieloletnich zainteresowań dziejami miasta nadal korzystają regionaliści, historycy, dziennikarze i urzędnicy. Przykładem są chociażby konsultacje historyczne udzielane twórcom mappingu „800 lat Piotrkowa - Dzieje w kalejdoskopie”.

Dorobek naukowy i popularyzatorski S. M. Gąsiora, to szereg publikacji z zakresu archeologii, historii, sztuki, kultury regionu i muzealnictwa. Redagował i współtworzył liczne katalogi do wystaw organizowanych przez piotrkowskie Muzeum. Warto przypomnieć następujące wydawnictwa i opracowania historyczne: „Konspiracyjne Wojsko Polskie 1945-1948”, „Suplement do Przewodnika po Piotrkowie Michała Rawity Witanowskiego”, „Historia Piotrkowa” w przewodniku „Piotrków Trybunalski i okolice”, „Broń biała w zbiorach Muzeum Piotrkowskiego”, „Akt ponowienia prawa miejskiego Piotrkowa” wraz z katalogiem, „Najstarsze dokumenty miasta Piotrkowa”, „Piotrkowskie legendy i opowieści” oraz teksty i redakcję albumów: „Piotrków Trybunalski miasto z przyszłością-bogate przeszłością”, „Skarby z nad Pilicy”, „Spała-dzieje jednego kurortu”.

S.M. Gąsior jest autorem ponad 30 artykułów i opracowań w czasopismach oraz wydawnictwach zbiorowych np.: „Przywileje miasta Piotrkowa przez królów polskich wystawione”, „Piotrków Sejmowy -Materiały z sesji naukowej 28 I 1994”, „Teraźniejszość i przyszłość kultury w Piotrkowskiem” (cztery artykuły), „Konspiracja w Piotrkowskiem w latach okupacji”, „Działania wojenne na obszarze byłej guberni piotrkowskiej w 1914 roku”, „Organizacja 28 pułku strzelców Kaniowskich AK w Obwodzie Piotrkowskim”, „Pamiętki po Trybunale Koronnym w zbiorach Muzeum Piotrkowskiego”, „Początki piotrkowskiej Straży Pożarnej”, „Laureaci Złotej Wieży Trybunalskiej”(biogramy i redakcja), „Muzealnictwo regionalne w Polsce Środkowej”, „Zmiany wizerunku herbu Piotrkowa w ostatnich dwu stuleciach”, „Powstanie i rozwój Muzeum Krajoznawczego Ziemi Piotrkowskiej”.

Zamieszczał także artykuły w czasopismach o zasięgu krajowym i regionalnym jak: Magazyn Historyczny „Mówią Wieki”. magazyn „Spotkania z Zabytkami” (numer piotrkowski 9/2001), miesięczniki regionalne „Zbliżenia Piotrkowskie”, „Siódma Prowincja”, „Goniec Piotrkowski”, „Piotrkowski Informator Kulturalny” i „Pilica”.

Ponadto redagował wydaną w 2005 r. w ramach serii wydawniczej „Biblioteka Piotrków 800” pracę Tadeusza Nowakowskiego pt. „Piotrków w dziejach polskiego parlamentaryzmu” oraz wydaną w 2009 r. w serii Wielkie Bitwy Historii publikację Wojciecha Zalewskiego „Piotrków 1939”.

Za swą pracę S.M. Gąsior wielokrotnie wyróżniany był licznymi odznaczeniami:

- Odznaka za Zasługi dla Województwa Piotrkowskiego;
- Złoty Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej;
- Brązowy Krzyż Zasługi;
- Złoty Krzyż Zasługi.;

- Odznaka Zasłużony Działacz Kultury;
- Złota Odznaka za Opiekę nad Zabytkami;
- Odznaka Honorowa za Zasługi dla Archiwistyki;
- Złota i srebrna Odznaka Towarzystwa Wiedzy Powszechnej;
- Medal za Zasługi dla Towarzystwa Wiedzy Powszechnej;
- Złoty i srebrny Medal 400-lecia Trybunału Koronnego;
- Medal Andrzeja Frycza Modrzewskiego;
- Złota Wieża Trybunalska w 1989 r.

Otrzymał również wiele innych medali okolicznościowych i pamiątkowych.

Przyznanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Piotrkowa Trybunalskiego jest zwieńczeniem dotychczasowej pracy zawodowej i społecznej S.M. Gąsiora, który mimo tego, że od kilku lat nie mieszka w Piotrkowie, nadal utrzymuje kontakt z miastem, dla którego przez kilkadziesiąt lat pracował.

*****

Zenon Bartczak

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego Uchwałą Nr XL/532/17 z dnia 28 czerwca 2017 roku nadała tytuł Honorowego Obywatela Miasta.

Pan Zenon Bartczak urodził się 20 maja 1930 r. w Postękalicach k/Bełchatowa.

Od 1938 r. mieszkał w Bełchatowie, tam też spędził dzieciństwo przerwane przez II wojnę światową. Naukę pobierał na tajnych kompletach. Po wojnie, w 1945 r. rodzina Bartczaków po wojennej tułaczce wróciła do Bełchatowa. W 1945 r. ukończył szkołę powszechną i wstąpił do Gimnazjum Miejskiego w Bełchatowie. W 1947 r. przeniósł się do Gimnazjum i Liceum im. Bolesława Chrobrego w Piotrkowie Trybunalskim. W 1951 r. uzyskał świadectwo dojrzałości.

W latach 1952-54 odbywał służbę wojskową, po zakończeniu której podjął pracę w Szkole Powszechnej w Gorzędowie, w której w 1956 r. został kierownikiem. Po ukończeniu studiów wyższych w 1963 r., tworzył nowe liceum ogólnokształcące w Kamieńsku, którego został pierwszym dyrektorem. Tam też przy wsparciu władz oświatowych tworzył infrastrukturę oświatową oraz mieszkaniową dla Kamieńska i okolic. W 1970 r. pan Zenon Bartczak został przeniesiony do Piotrkowa, gdzie został dyrektorem I Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego. Funkcję tę pełnił do roku 1992. Ze względu na stan zdrowia przeszedł na emeryturę.

W latach swojej aktywności jako nauczyciel - dyrektor, działacz społeczny podjął działania zmierzające do utworzenia muzeum historii, tradycji gimnazjum i liceum Bolesława Chrobrego. Dzięki uporowi i poświęceniu dyrektora Bartczaka udało się zgromadzić bogate zbiory. Imponującym osiągnięciem jest bogata galeria dyrektorów, absolwentów-wychowanków i profesorów szkoły. To swoiste muzeum prezentuje również bogate zbiory dokumentacji szkolnej (świadectwa, legitymacje szkolne, regulaminy, gazety i gazetki historyczne, podręczniki), a także fotografie, dyplomy, puchary. Sporo miejsca w tym muzeum zajmują dokumenty poświęcone tajnemu nauczaniu. To wyjątkowe „dziecko” dyrektora Bartczaka dokumentuje historię i dorobek „Chrobrego” oraz piotrkowskiej historii nauki i oświaty.

Dyrektor Zenon Bartczak był organizatorem zjazdu absolwentów w 1975 r. z okazji 300. rocznicy powstania szkoły. Nawiązując kontakty z łódzkim środowiskiem historyków publikował m.in. w Zeszytach Naukowych Uniwersytetu Łódzkiego. Szczególny wkład włożył w historyczne dzieje I Liceum Ogólnokształcącego im. B.Chrobrego pamiętając o wybitnych pedagogach, wychowankach, których wkład w rozwój nauki, kultury, sztuki, historii Państwa Polskiego był nieoceniony. Pamiętał i podkreślał zawsze znaczenie szkoły dla wartości Piotrkowa Trybunalskiego. W 1998 nakładem Biblioteki Towarzystwa Przyjaciół Nauk ukazała się pozycja autorstwa Z.Bartczaka „Wychowankowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego w Piotrkowie Trybunalskim”. Praca ta z jednej strony jest hołdem złożonym tym, którzy swoim życiem służyli ojczyźnie, z drugiej stanowi wzorzec dla tych, którzy dzisiaj pobierają w „Chrobrym”

naukę. To dzięki panu Zenonowi Bartczakowi i tej publikacji poznajemy absolwentów i uczniów wywodzących się z „Chrobrego” m.in. wicepremiera rządu londyńskiego Jana Stanisława Jankowskiego, prof. Felicjana Kępińskiego, którego imieniem nazwano jeden z kraterów na księżycu, Stanisława Konarskiego – prekursora Komisji Edukacji Narodowej, Stanisława Małachowskiego – referendarza Wielkiego Koronnego, marszałka Sejmu Czteroletniego, światowej sławy chemika Marcellego Nenckiego czy lekarza Władysława Biegańskiego.

W 2005 r. w ramach serii wydawniczej „Biblioteka – Piotrków 800” ukazała się obszerna monografia Z. Bartczaka „Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Piotrkowie Trybunalskim. Dzieje. Wychowankowie. Absolwenci.”. Prof. zw. dr hab. Ryszard Szwed napisał: „opracowanie Zenona Bartczaka jest nieocenione pod względem poznawczym dla dziejów oświaty w Polsce a przede wszystkim Piotrkowa Trybunalskiego”. Książka doczekała się dwóch wydań.

W 2010 r. ukazała się druga obszerna monografia „II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Piotrkowie Trybunalskim”.

Obecnie zgłoszona została do druku pozycja pana Zenona Bartczaka „II Gimnazjum Humanistyczne – Męskie Prywatne w Piotrkowie Trybunalskim” - istniało w naszym mieście w latach 1918 – 1939.

Pan Zenon Bartczak został odznaczony i wyróżniony wieloma nagrodami państwowymi, resortowymi, honorowymi (m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Polonia Restituta, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Złota Wieża Trybunalska, Złota Odznaka Związku Nauczycielstwa Polskiego. Wspierał wiedzą i doświadczeniem wiele organizacji i stowarzyszeń. Działał m.in. w Zarządzie Towarzystwa Przyjaciół Miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Pan Zenon Bartczak był wspianiałym dyrektorem, zawsze pomocny i zaangażowany w sprawy wychowanków. Przez lata kształtował postawy i wzorce swoich uczniów. Kształtował poziom, klimat i rozwój jednej z najstarszych szkół w Polsce.

*****

John Raymond Benett (Jan Książczyk)

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego Uchwałą Nr III/36/18 z dnia 19 grudnia 2018 roku nadała tytuł Honorowego Obywatela Miasta.

John Raymond Benett (Jan Książczyk) urodził się 31.08.1919 r. w miejscowości Krzepczów koło Piotrkowa Trybunalskiego.

W 1920 r. wraz z rodziną przeniósł się do Łodzi, gdzie ukończył szkołę podstawową i gimnazjum. W 1937 r. na mokotowskim lotnisku odbył swój pierwszy lot pod okiem wuja – kpt. pilota Franciszka Witakowskiego. Lot nad Warszawą trwał tylko pół godziny, ale wrażenia były oszałamiające na tyle, że postanowił zostać pilotem. Na początku 1938 r. John Benett ponownie pojechał do Warszawy, tam Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej skierowała go na kurs szybowcowy do Ustianowej w Bieszczadach, gdzie w sierpniu tegoż roku uzyskał kategorię B. pilota szybowcowego i otrzymał odznakę pilota szybowcowego nr 3372. Następnie został skierowany na szkolenie samolotowe (na samolocie RWD-8) do Szkoły Pilotów LOPP im. Marszałka Edwarda Śmigłego – Rydza w Świdniku. W 1939 r. wstąpił do Aeroklubu Łódzkiego i w sierpniu otrzymał legitymację nr 175/39.

Po rozpoczęciu II wojny światowej przedostał się na Zachód, aby walczyć z Niemcami. Najpierw trafił do Francji, gdzie w 1940 r. został skoszarowany w miejscowości Bressuire i jako żołnierz Polskich Sił Zbrojnych 1 maja 1940 r. złożył przysięgę Republice Francuskiej. Po upadku Francji trafił do obozu w Cheltenham, skąd został skierowany do bazy Królewskich Sił Powietrznych (RAF) w Blackpool. Walczył w obronie Wysp Brytyjskich na samolotach myśliwskich Hurricane i Spitfire. Jako jedyny Polak przydzielony został do brytyjskich dywizjonów lotniczych nr 609 i 587. W RAF służył do 1948 r. Po wojnie pozostał w Wielkiej Brytanii i zmienił nazwisko na John Benett.

Od lat mieszka w Polsce, w Piotrkowie Trybunalskim. W październiku 2017 r. został odznaczony za wybitne zasługi dla niepodległości przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Krzyżem Oficerskim

Orderu Odrodzenia Polski.

Major John Benett jest wspaniałym człowiekiem, dla którego ważne jest patriotyczne wychowanie polskiej młodzieży. Od 2011 r. jako gość honorowy aktywnie uczestniczy w projekcie edukacyjnym „Opowiem Ci o wolnej Polsce...”, realizowanym przez Gimnazjum nr 5 im. Mikołaja Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim do VIII 2017 r., a następnie, po przekształceniu placówki oświatowej, w obecnej Szkole Podstawowej nr 2 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Piotrkowie Trybunalskim, przy współpracy szkoły ze Stowarzyszeniem Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP Oddział w Tomaszowie Mazowieckim (jest honorowym członkiem Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP).

Pasja, jaką rozbudził w młodzieży John Benett, owocuje zainteresowaniem lotnictwem i jego historią, aktywnym włączaniem się uczniów dawnego Gimnazjum nr 5 i obecnej Szkoły Podstawowej nr 2 w spotkania o tematyce lotniczej oraz obchody uroczystości o charakterze państwowym i międzynarodowym (m.in. obchody Dni Przyjaźni Polsko - Węgierskiej z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy i Prezydenta Węgier Jánosa Ádera - marzec 2017 r.; udział w uroczystości z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach z okazji 100-lecia powstania lotnictwa oraz odsłonięciu pomnika „Chwała Lotnikom Polskim”- sierpień 2018 r.). W bezpośrednim kontakcie z tak wartościowym i jednocześnie skromnym człowiekiem poznają oni w ciekawej, nieszablonowej formie historię swojej ojczyzny. Major John Benett jest wielkim autorytetem dla młodych ludzi i jednocześnie ich przyjacielem.

Jego ostatnią publiczną działalnością była wizyta w Szkole Podstawowej nr 3 im. Szarych Szeregów w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie, wraz z małżonką Anną Benett, jako gość honorowy, wspólnie ze społecznością szkoły, brał udział w uroczystych obchodach 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Major John Benett to człowiek o wielkiej charyzmie i wielkiej skromności. Jego wysoka kultura osobista i nienaganne maniery wyznaczają wysoki poziom zarówno dostojnych uroczystości jak i zwykłych spotkań. Życie pokazuje, że nawet krótkie z nim spotkanie staje się, i dla młodszych, i dla starszych, z jednej strony powodem do prawdziwej dumy, zaś z drugiej pełną sympatii, uśmiechniętą przygodą.

*****

Zbigniew Skrzek

Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego XIII/201/19 z dnia 30 października 2019 r. nadała tytuł Honorowego Obywatela Miasta Piotrowa Trybunalskiego.

Zbigniew Józef Skrzek urodził się 23.09.1950 r. w miejscowości Niedźwiedź.

Od 1974 roku pracuje jako lekarz weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim na stanowisku ordynatora, starszego ordynatora i kierownika Wojewódzkiej Lecznicy Specjalistycznej dla Zwierząt. Po reorganizacji służby weterynaryjnej przeszedł do prywatnej praktyki. Jest znanym specjalistą z zakresu chorób bydła, drobiu i ptaków ozdobnych oraz weterynaryjnej inspekcji sanitarnej.

Poza pracą zawodową bardzo dużo czasu poświęca pracy społecznej. To z jego inicjatywy został reaktywowany piotrkowski oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, w którym pełnił funkcje: wiceprzewodniczącego zarządu (4 kadencje), przewodniczącego zarządu (2 kadencje), skarbnika (2 kadencje). Dzięki jego zaangażowaniu oddział PTNW w Piotrkowie Trybunalskiego organizował w ciągu roku kilkadziesiąt konferencji naukowych z dziedziny medycyny weterynaryjnej, których wykładowcami byli wybitni naukowcy z kraju i zagranicy. Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych wysoko oceniał piotrkowski oddział PTNW - zajmował 1 lub 2 miejsce w kraju.

Pan Zbigniew Skrzek był pomysłodawcą i organizatorem Mistrzostw Polski Służby Weterynaryjnej w Strzelectwie Myśliwskim, które w Piotrkowie Trybunalskim odbyły się

6 razy, w tym 2 rangi międzynarodowej. Dzięki jego staraniom w Piotrkowie Trybunalskim są organizowane imprezy kynologiczne - Krajowe i Międzynarodowe Konkursy Pracy Psów Myśliwskich oraz wystawy psów rangi krajowej.

Od 2001 roku czynnie uczestniczy w życiu Klasztoru OO. Bernardynów. Z jego inicjatywy organizowana jest m.in.: żywa szopka bożonarodzeniowa, uroczysta msza Hubertowska oraz ołtarz myśliwski w dniu Bożego Ciała. Jest pomysłodawcą wystaw

o tematyce łowiecko-przyrodniczej, koncertów muzyki myśliwskiej, a także konkursu na najładniejszą choinkę, w którym bierze udział młodzież z piotrkowskich szkół.

Pan Zbigniew Skrzek poza pracą zawodową i społeczną zajmował się prowadzeniem badań naukowych, wynikiem czego było uzyskanie tytułu doktora nauk weterynaryjnych na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Warszawie. Jest autorem i współautorem kilkadziesiąt publikacji z medycyny weterynaryjnej oraz współautorem książki „Kynologia Łowiecka”.

Na szczególną uwagę zasługuje jego zaangażowanie w wychowanie oraz przekazywanie własnej wiedzy z zakresu medycyny weterynaryjnej studentom wydziałów weterynaryjnych, którzy licznie odbywają praktyki studenckie w jego przychodni weterynaryjnej „ZET-WET” w Piotrowie Trybunalskim.

Rada Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Warszawie w 2015 roku przyznała dr n. wet. Zbigniewowi Skrzekowi tytuł „Zasłużony dla Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Warszawie”. Jest to pierwsze takie wyróżnienie dla lekarza weterynarii z ziemi piotrkowskiej.

Dr n. wet. Zbigniew Skrzek swoją działalnością zawodową i społeczną w sposób szczególny przyczynia się do promocji Piotrkowa Trybunalskiego. Za swoją działalność został wyróżniony: Brązowym Krzyżem Zasługi (1986 r.), Złotym Krzyżem Zasługi (2002 r.), Brązowym medalem „Za zasługi dla miasta Piotrkowa Trybunalskiego (2002 r.), Złotym medalem „Za zasługi dla miasta Piotrkowa Trybunalskiego” (2006r.), Medalem „20 lat województwa piotrkowskiego” (1995 r.), Odznaką Honorową „Meritus” (2003 r.) oraz tytułem Zasłużony dla Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW w Warszawie (2015 r.).